

YTTRANDE

2016-05-04 Ärendenr:
NV-03450-15

Mark- och miljödomstolen
mmd.vaxjo@dom.se

Yttrande i mål M 81-02 angående Tillstånd till Citytunnelprojektet i Malmö

Naturvårdsverkets ställningstagande

Naturvårdsverket anser att villkoret inte bör utformas som ett riktvärde. Vi bedömer att det är möjligt att utforma ett lämpligt villkor som följer gällande praxis och som också ger verksamhetsutövaren ett visst handlingsutrymme om det finns behov av sådan ”ventil”. Hur ett sådant villkor kan se ut bör lämpligen föreslås av verksamhetsutövaren.

Utveckling av grunderna för verkets ställningstagande

Begränsningsvärden

När det gäller synen på gränsvärden, riktvärden och begränsningsvärden delar inte Naturvårdsverket Trafikverkets uppfattning. Vi har i ett liknande ärende gällande Kontinentalbanan yttrat oss till Mark- och miljööverdomstolen (M 11100-14) angående denna fråga och där gett uttryck för vår uppfattning i frågan. Målet är dock ännu inte avgjort.

Av 22 kap 25 § 6 p MB framgår att en dom ska innehålla bestämmelser om de *begränsningsvärden* som behövs för att hindra eller begränsa skadlig påverkan. Trafikverket menar att begränsningsvärden generellt sett innebär stora problem för en verksamhetsutövare och att riktvärden därför bör föreskrivas. Trafikverket har dock inte, såvitt vi kan se, frånfallit sin tidigare bedömning att de i detta fall föreslagna bullernivåerna kan innehållas.

Naturvårdsverket har viss förståelse för Trafikverkets argument mot villkorskonstruktioner för buller som innebär ett direkt straffrättsligt ansvar vid enskilda överträdelser, givet de speciella förutsättningar som råder vid drift av spåranläggningar. Vi anser dock inte att de redovisade problemen har med

begreppet *begränsningsvärde* att göra. Enligt Naturvårdsverkets synsätt ligger problematiken i att Trafikverket sätter likhetstecken mellan *begränsningsvärde* och *gränsvärde*.

Villkor ska enligt gällande praxis vara rättssäkra och utformade så att det inte råder någon tvekan om vad som krävs av verksamhetsutövaren. Det ska gå att objektivt fastställa när en överträdelse har skett. Villkoren måste vara precist utformade, ändamålsenliga samt möjliga att följa upp och utöva tillsyn över. En verksamhetsutövare ska ha faktisk och rättslig möjlighet att följa ett villkor. Av de slutgiltiga villkor som fastställs måste det således tydligt framgå vilka värden som ska innehållas samt vilka åtgärder som ska vidtas om överskridanden sker.

Villkor bör utformas efter vad som bedöms lämpligt från fall till fall. Villkoret kan i vissa fall behöva formuleras så att det ger verksamhetsutövaren ett visst handlingsutrymme innan det blir straffsanktionerat. Det finns exempel på villkorsutformningar som tillåter ett visst antal överskridanden av ett begränsningsvärde. Till exempel bullervärden som får överskridas högst tio nätter på per år (se exempelvis MÖD 2011:48). Det finns också exempel på villkor där vare sig begreppen begränsningsvärde eller riktvärde används uttryckligen, utan där det i villkor anges att buller från verksamheten inte får överstiga vissa angivna ljudnivåer samt vilka krav som aktualiseras om dessa värden överskrids (MÖD M 1562-14).

Beslut om detta yttrande har fattats av sektionschefen EvaLinda Sederholm.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit handläggaren Åsa Wisén, föredragande och miljöjuristen Camilla Lindholm.

EvaLinda Sederholm

Åsa Wisén